

Ruský zákaz vývozu nafty je vraj rizikom ohrozujúcim globálny trh, tvrdia podnecovači sankcií

- CZ24 News | 24. září 2023

RUSKO: Ruský zákaz vývozu motorovej nafty predstavuje riziko, ktoré by mohlo prehĺbiť nedostatok palív na globálnom trhu. TASR o tom informuje na základe správy CNBC.

Rusko vo štvrtok (21. 9.) zaviedlo časovo neobmedzený zákaz vývozu nafty a benzínu do väčšiny krajín, čím sa zvýšilo riziko narušenia dodávok pohonných látok pred zimou a prehĺbenia ich globálneho nedostatku.

Vládne nariadenie podpísané premiérom Michailom Mišustinom dočasne obmedzilo "vývoz automobilového benzínu a motorovej nafty s cieľom stabilizovať domáci trh".

Zákaz bol zverejnený vo štvrtok a nadobudol okamžitú platnosť. Vzťahuje sa na všetky krajiny okrem štyroch bývalých sovietskych štátov a nemá stanovený dátum platnosti. Medzi krajiny, na ktoré sa zákaz nevzťahuje, patria Bielorusko, Kazachstan, Arménsko a Kirgizsko, ktoré sú členmi Euroázijskej hospodárskej únie vedenej Moskvou.

Rusko je jedným z najväčších dodávateľov motorovej nafty na svete a významným vývozcom ropy. Účastníci trhu sa obávajú potenciálneho vplyvu ruského zákazu, najmä v čase, keď sú svetové zásoby motorovej nafty na nízkych úrovniach.

Podľa energetických analytikov vágne formulácie použité v ruskom oznámení sťažujú presné posúdenie toho, ako dlho bude zákaz platiť. Takisto varovali, že Moskva by sa mohla opäť snažiť použiť dodávky palív pred ďalšou zimnou vykurovacou sezónou na zvýšenie tlaku na západné krajiny, ktoré podporujú Ukrajinu.

Hovorca Kremľa v piatok (22. 9.) uviedol, že zákaz vývozu palív bude platiť tak dlho, ako to bude potrebné na zabezpečenie stability domáceho trhu.

Podľa analytikov sa ruský export motorovej nafty dostal v týždňoch pred štvrtkovým zákazom pod tlak v dôsledku slabého rubľa, údržby domácich rafinérií a úsilia vlády zvýšiť zásobovanie domáceho trhu.

"Všetky dohody uzavreté pred nadobudnutím účinnosti nariadenia stále platia, čo znamená, že pravdepodobnosť okamžitého zastavenia vývozu motorovej nafty a benzínu je nepravdepodobná, s najväčšou pravdepodobnosťou by trvalo 1 až 2 týždne, kým by sa jeho vplyv prejavil," uviedol hlavný analytik spoločnosti Kpler Viktor Katona. Podľa neho by však v tom čase už mohol byť zákaz zrušený.

Odhaduje sa, že pred nevyprovokovaným útokom Ruska na Ukrajinu vo februári minulého roka ruské rafinérie vyvážali okolo 2,8 milióna barelov (1 barel = 159 litrov) ropných produktov denne. Podľa analytikov ING toto číslo odvtedy kleslo na približne 1 milión barelov denne. Rusko však naďalej zostáva významným hráčom na svetových energetických trhoch.

Podľa hlavného komoditného stratéga ING Warrena Pattersona ruský zákaz vývozu pohonných látok je dôležitým faktorom pred blížiacou sa zimou na severnej pologuli, keď sa tradične zvyšuje dopyt. Ako ďalšie faktory, ktoré by mohli prispieť k napätiu na trhu, uviedol obmedzenie produkcie ropy zo

strany aliancie OPEC+, oživenie leteckej dopravy a snahu Európy nahradiť ruské ropné destiláty po tom, ako vo februári vstúpil do platnosti zákaz ich dovozu.

Saudská Arábia 5. septembra uviedla, že predĺži zníženie ťažby ropy o 1 milión barelov denne až do konca roka. Rusko sa zaviazalo obmedziť export ropy o 300.000 barelov denne takisto do konca roka. Obe krajiny uviedli, že svoje dobrovoľné znížovanie budú prehodnocovať na mesačnej báze.

“Cieľom tohto zákazu je zrejme uvoľniť napätie a znížiť vysoké ceny na domácom ruskom trhu, kde vysoké ceny ropy v kombinácii s oslabeným rubľom musia byť pre ruských spotrebiteľov bolestivé,” uviedol v piatok šéf oddelenia komodít firmy Investec Callum Macpherson.

Dodal však, že aktuálny zákaz exportu palív pripomína aj prerušenia dodávok ruského plynu do Európy, ktoré sa začali v roku 2021. Upozornil, že aj vtedy išlo o *“údajne dočasné prerušenia”*, aby Rusko naplnilo domáce zásobníky. *“Môže to byť len náhoda, že tento zákaz bol oznámený deň po tom, ako Rusko zažilo ťažké chvíle v OSN, alebo môže ísť o rozšírenie politiky využívania energií ako zbrane v reakcii na to.”*

[ZDROJ](#)